

# מצוות נר חנוכה: הבית מול

נר חנוכה וק"ל

תלמוד בבלי מסכת שבת דף כא/ב

תנו רבנן מצות חנוכה נר איש וביתו והמהדרין נר לכל אחד ואחד והמהדרין מן המהדרין בית שמאי אומרים יום ראשון מדליק שמנה מכאן ואילך פוחת והולך ובית הלל אומרים יום ראשון מדליק אחת מכאן ואילך מוסיף והולך

1

4) ל"ה כל בית וק"ל מדליק נר

רמב"ם יד החזקה - הלכות חנוכה פרק ד

(א) כמה נרות הוא מדליק בחנוכה מצותה שיהיה כל בית ובית מדליק נר אחד בין שהיו אנשי הבית מרובין בין שלא היה בו אלא אדם אחד והמהדר את המצוה מדליק נרות כמנין אנשי הבית נר לכל אחד ואחד בין אנשים בין נשים והמהדר יתר על זה ועושה מצוה מן המובחר מדליק נר לכל אחד ואחד בלילה הראשון ומוסיף והולך בכל לילה ולילה נר אחד:

5

תלמוד בבלי מסכת  
אמר רב חייא  
ירמיה אמר ה  
הרואה מברך  
שתים ורואה מ  
איתיה מאי ממ  
חנוכה והיכן צו  
ויגדך זקניך ויא

6) מן ק"ל קיכ"ב כח"א

תוספות סוכה דף מו/א

הרואה נר של חנוכה צריך לברך - בשאר מצות כגון אלולב וסוכה לא תקינו לברך לרואה אלא גבי נר חנוכה משום חביבות הנס וגם משום שיש כמה בני אדם שאין להם בתים ואין בידם לקיים המצוה וטעם ראשון ניתא דלא תיקשי ליה מזוזה ועוד יש לפרש דאין שייך לתקן לרואה ברכה שאין העושה מברך:

8

7

פרי מגדים, אשל אברהם תרעו סק"א

"ומה שכתב וכן משמע בתוס' כיון האדון ז"ל... שתירצו גי' תירוצים, ומאי קושיא אמרינן דאנוי"ג דאשתו מדלקת עליו בביתו ויצא יד"ח במצווה אפ"ה נתקן הברכה להג על הראיה כמ"ש הב"ח ז"ל וא"כ אין קשיא מסוכה... ש"מ בנר חנוכה נמי הברכה לר כשלא קיים המצווה..."

# הרמ"ק.

פתיח הקיץ הקטנים

② תלמוד בבלי מסכת שבת דף כא/ב  
תנו רבנן נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ אם היה דר בעלייה מניחה בחלון הסמוכה לרשות הרבים ובשעת הסכנה מניחה על שלחנו ודיו. אמר רבא צריך נר אחרת להשתמש לאורה.

פתיח הקיץ הקטנים

③ שו"ע אורח חיים סימן תרעא  
(ז) מצוה להניחו בטפח הסמוך לפתח משמאל כדי שתהא מזוזה מימין ונר חנוכה משמאל ואם אין מזוזה בפתח מניחו מימין ואם הניחו בדלת עצמו יניחנו מחציו של כניסה לצד שמאל: הגה ומיהו בזמן הזה שכולנו מדליקין בפנים ואין היכר לבני ר"ה כלל אין לחוש כל כך אם אין מדליקין בטפח הסמוך לפתח ומ"מ המנהג להדליק בטפח הסמוך לפתח כמו בימיהם ואין לשנות..."

הרמ"ק

שבת דף כג/א

ר אשי אמר רב המדליק נר של חנוכה צריך לברך ורב אה נר של חנוכה צריך לברך אמר רב יהודה יום ראשון שתיים ומדליק מברך שלש מכאן ואילך מדליק מברך בדרך אחת מאי ממעט ממעט זמן ונימעות נס כל יומי דך מברך אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של נר רב אויב אמר מלא תסור רב נחמיה אמר שאל אביך וזרו לך

הפתיח קני חלכה

על המאור על שבת כא:  
ואפילו מ"ד מותר להשתמש לאורה כל תשמיש שבעולם בהא דרבא מודה צריך נר אחרת שלא יהא הרואה אומר לצרכו הוא דאדלקה"

פתיח הקיץ הקטנים

④ תלמוד בבלי מסכת שבת דף כב/ב  
מחוץ לפרוכת העדות יערוך וכי לאורה הוא צריך והלא כל ארבעים שנה שהלכו בני ישראל במדבר לא הלכו אלא לאורו אלא עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל מאי עדות אמר רב זו נר מערבי שנותן בה שמן כמדת חברותיה וממנה היה מדליק ובה היה מסיים."

אי  
זות  
אה